

Asia: VN/26268/2022-MMM-189

Lausuntopyyntö luonnoksesta vesihuoltolain uudeksi 4 c §:ksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto maa- ja metsätalousministeriölle luonnoksesta kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaksi vesihuoltolain 4 c pykäläksi.

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajanasukkaita ja omistajia Suomessa, ollen alan ainoa valtakunnallinen edunvalvoja. Omakotiliitto on sitoutumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö. Omakotiliitossa on jäseniä lähes 70 000 (kotitaloutta), jotka kuuluvat noin 230 paikalliseen jäsenyhdistykseen. Tarjoamme monipuolisia palveluita, neuvontaa (kuten rakentaminen, energia-asiat, lakineuvonta, pihaneuvonta) ja tietoa asumiseen liittyvästä lainsäädännöstä.

Suomessa on lähes 1,2 miljoonaa omakotitaloa ja noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajan asuntoa.

Tausta

Hallituksen esitysluonnos vesihuoltolain muuttamiseksi oli lausuntokierroksella 1.7.-30.9.2024. Lausunnoilla ollut esitysluonnos oli virkakunnan ja keskeisten sidosryhmien muodostaman lakityöryhmän valmisteleva esitys. Esityksestä annettiin yli 130 lausuntoa. Maa- ja metsätalousministeriö kiittää annetuista lausunnoista.

Vesi on meidän -eduskunnan päätökseen perustuva kunnan vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskeva pykäläehdotus (esitysluonnoksen 4 c §) sai ensimmäisellä lausuntokierroksella runsaasti lausuntopalautetta. Lausuntopalautteen ja lausuntokierroksen päättymisen jälkeen tilattujen perustuslaillisten selvitysten pohjalta maa- ja metsätalousministeriö esittää kuntien vesihuollon omistuksen säilyttämistä koskevaan 4 c §:ään merkittävää muutosta, jonka vuoksi kyseinen pykäläluonnos laitetaan uudelle lyhyelle lausuntokierrokselle.

Ensimmäisellä lausuntokierroksella (1.7.-30.9.2024) ollut lakityöryhmän valmisteleva pykäläluonnos edellytti kunnilta määräysvallan säilyttämistä vesihuoltolaitoksiin. Ratkaisu olisi siten mahdollistanut kunnille vesihuoltoon kohdistuvasta omistuksestaan osittaisen luopumisen. Ratkaisuehdotusta ehdotetaan tiukennettavaksi siten, että jatkossa kunnat eivät saisi myydä tai muutoin luovuttaa vesihuoltoon kohdistuvaa omistustaan ollenkaan.

Muilta osin vesihuoltolain muuttamista koskevan hallituksen esitysluonnoksen valmistelu jatkuu normaalisti, ja ensimmäisellä lausuntokierroksella annettu lausuntopalaute huomioidaan esityksen jatkovalmistelussa. Maa- ja metsätalousministeriö toivoo tällä lausuntokierroksella lausuntopalautetta ainoastaan lausunnoilla olevasta pykäläluonnoksesta ja sen perusteluista.

Omakotiliiton näkemys

Suomen Omakotiliitto lausuu asiaan pientalo- ja vapaa-ajan asukkaiden näkökulmasta ja kannattaa pykäläluonnoksen tavoitetta varmistaa eduskunnan päätöksen EK 26/2021 vp edellyttämällä tavalla julkisomisteisten vesihuoltotoimintojen säilyminen kuntien omistuksessa ja määräysvallassa.

Omakotiliitto kannattaa esitystä uudeksi 4 c pykäläksi, jossa kielletään vesihuolto-omaisuuden myynti yksityisille tahoille, sillä vesihuolto toimii monopoliasemassa. Omakotiliitto pitää keskeisenä turvata asukkaille kohtuuhintaiset ja välttämättömät vesihuoltopalvelut sekä turvata puhdas vesi. Kun vesihuollon maksuja ei valvota erikseen, kuten esimerkiksi sähkön jakeluverkkomaksuja, tämä myyntikielto rajaa pois riskit, että hinnoittelu ja vesihuollon toiminta suuntautuisi kuluttajille haitalliseen suuntaan. Julkinen omistus parantaa myös huoltovarmuutta.

Jatkamme mielellämme yhteistyötä aiheessa.

Kunnioittavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander

toiminnanjohtaja

Jukka Malila

puheenjohtaja

Silander Marju
Suomen Omakotiliitto ry